

ע"פ 13261/10/19 - מדינת ישראל נגד אמנון עמנואל, סגלית עמנואל, מרדכי משה ממן, חנה ממן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 13261-10-19 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' עמנואל ואח'

בפני כבוד השופטת דנה מרשק מרום, אב"ד
מערערת מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז מרכז - פלילי
נגד משיבים
1. אמנון עמנואל
2. סגלית עמנואל
3. מרדכי משה ממן
4. חנה ממן
כולם על-ידי עו"ד ששון בר-עוז ופדח חאג'

החלטה

1. במסגרת הליך ערעור שהגישה המדינה על זיכוי המשיבים בתיק פלילי שהתנהל בבית-משפט השלום ברמלה, ביקש היום ב"כ המשיבים שאפסול עצמי מלשבת בדין. הבקשה הועלתה בפתח ישיבת תזכורת שהתקיימה הבוקר, בה היה על הצדדים להודיע אם גובשו הסכמות ביניהם בהמשך לדיון שהתקיים בערעור גופו בתאריך 8.6.2020.
2. הרקע לבקשה נעוץ בהודעתי לצדדים בסוף ישיבת יום 8.6.20, ולאחר שהבחנתי כי עו"ד ד"ר פוגץ' נמצאת באולם, ולפיה קיימת היכרות ביני לעו"ד ד"ר פוגץ', המייצגת את החברה נפגעת העבירה נושא הערעור. הבהרתי כי מדובר בהיכרות רבת שנים, החל מתקופת ההתמחות המשותפת שלנו בפרקליטות.
3. על רקע דברים אלה, טען ב"כ המשיבים כי "קיימת זיקה כזו של היכרות רבת שנים שמן הראוי הוא באמת בכל הכבוד הראוי, שבימ"ש ישקול לפסול עצמו בתיק זה".
4. ב"כ המשיבים טען עוד כי לעו"ד ד"ר פוגץ' מעורבות פעילה בהליכים, החל מהדיונים בבית משפט קמא עד להופעתה בדיונים בערעור, לרבות בדיון תזכורת, המצדיקה את פסילתי.
5. שבתי והבהרתי לצדדים, כי אמנם קיימת ביננו היכרות עוד מתקופת ההתמחות, אך אין ביננו קשר שוטף וככל שישנם מפגשים, הם אקראיים ובאירועים מקצועיים בלבד.

6. חרף זאת טען ב"כ המשיבים כי לשיטתו קיימת היכרות שאינה שטחית וראוי שהצדק יראה.
7. ב"כ המדינה, המערערת, התנגדה לבקשה וטענה כי אין לה כל מקום, בשים לב לעיתוי העלאתה - כחודש לאחר הדיון הקודם. עוד טענה, כי בבסיס הבקשה ניסיון לשנות את ההרכב באופן שישנה את פני הדברים.
8. בסיומו של הדיון, ניתנה החלטתי לפיה אינני נעתרת לבקשת הפסלות וקבעתי כי נימוקים ישלחו בהמשך. עוד נקבע מועד נדחה להשלמת הטיעונים בערעור לבקשת ב"כ המשיבים.
9. למען שלמות התמונה אציין כי לאחר מתן החלטתי ציין ב"כ המשיבים כי בכוונתו להעלות את בקשתו על הכתב תוך שהובהר לו כי הדיון הסתיים.

דין והכרעה

10. **כפי שקבעתי במעמד הדיון, דין הבקשה להידחות; להלן טעמי.**
11. ראשית יאמר, כי הבקשה הועלתה בשיהוי ניכר המצדיק כשלעצמו את דחייתה.
12. במהלך הדיון ביום 8.6.20, משהוברר כי באולם נמצאת עו"ד ד"ר פוגץ' המייצגת את החברה נפגעת העבירות נושא הערעור, ציינתי לפרוטוקול כי קיימת עמה היכרות רבת שנים, לרבות התמחות משותפת. במענה לדברים אלה מסרו ב"כ הצדדים, ובכללם ב"כ המשיבים: **"אין לנו טענה בענין"**.
13. לו סבר ב"כ המשיבים כי קיימת עילת פסלות כלשהי, היה עליו להעלות עניין זה כבר במהלך הדיון או בסמוך לאחריו. לא רק שלא עשה כן, אלא לאחר מכן אף ביקש לשקול מתווה שהוצע ולמצות הידברות עם הפרקליטות, ולצורך כך נדחה הדיון. די בכך כדי לדחות את הבקשה.
14. ואכן, דין הבקשה להידחות שכן היא אינה עומדת בתנאי הדין וההלכה הפסוקה.
15. סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984 קובע, כי שופט לא יישב בדיון אם מצא מיזמתו או לבקשת בעל דין כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.
16. סעיף 146 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 קובע, כי טענה פסלות יש להעלות **בתחילת שמיעת הערעור** ולפני כל טענה אחרת (ס"ק א'). עוד נקבע, כי אם לא היתה באפשרות בעל דין לטעון טענה זו במועד האמור, יעשה זאת **"מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות"** (ס"ק ג'). כך נקבע

בפסיקה:

"על פי החוק וההלכה הפסוקה, יש להעלות את טענת הפסלות בהזדמנות הראשונה (ראו סעיף 146 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982; ע"פ 353/12 רחאל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (12.1.2012)). כלל זה נועד, בין היתר, למנוע התנהלות אסטרטגית של בעל הדין, תוך ניסיון להחליף את המותב הדין בעניינו כאשר לא עלה בידו להשיג את מבוקשו בדרך אחרת (בשג"ץ 3767/18 חמיס נ' ראש המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון, פסקה 3 (16.5.2018))." (עפ"י 3219/19 יאיר סימון בנימינוב נ' מדינת ישראל [27.5.2019]).

וכן:

"טענת פסלות איננה בגדר נשק סודי, אשר אותו שומר באמתחתו מי שגורס דבר קיומה של עילה של פסלות, עד שיבוא מועד נוח להעלאתה. מי שמבקש להעלות טענה כאמור, חייב לעשות כן בהזדמנות הראשונה הנקרית לו, היינו בישיבה הראשונה של בית המשפט המתקיימת לאחר שנודעה עילת הפסלות" (ע"פ 2113/91 מדינת ישראל נ' יהודה, פ"ד מה (3) 790, 791 [1991]).

17. כאמור, עילת הפסלות הנטענת, היתה ידועה לב"כ המשיבים עוד טרם סיום ישיבת יום 8.6.2020, אז הודיע כי אין לו כל טענה בענין ומשכך בקשתו נגועה בשיהוי רב.

18. אף אם אניח לטובתו של ב"כ המשיבים, כי לאחר מחשבה נמלך בדעתו, הרי שהיה עליו להעלות את טענותיו בענין זה כמצוות החוק, מיד בסמוך לאחר הדיון, עת נודעה לו העילה, ולא כחודש לאחר מכן בפתח ישיבת היום.

19. דין הבקשה להידחות אף לגופה שכן לא מתקיים כל חשש ממשי למשוא פנים.

20. כפי שהובהר לצדדים, אכן קיימת היכרות רבת שנים עם עו"ד ד"ר פוג'ץ, אך בתקופה של למעלה מעשרים שנים, ההיכרות היא על רקע מקצועי ולא מתקיימים קשרים חבריים או אחרים אשר מצדיקים את פסילתי מלשבת בדיון. ממילא אין המדובר בקשרים אשר יש בהם כדי להקים חשש כלשהו למשוא פנים, אף לא בשל מראית פני הצדק כטענת ב"כ המשיבים [ראו: יגאל מרזל "דיני פסלות שופט" (הוצאת לשכת עוה"ד, התשס"ו - 2006), פרק שביעי, מעמוד 235].

לענין זה, יפים דבריו של הנשיא ברק בע"פ 5756/95 עדנאן עתאמנה נ' מדינת ישראל [17.12.1995]:

"היכרות מקצועית גרידא שאינה מבוססת על ידידות או קשר אישי אחר, אינה צריכה למנוע שופט לדון בעניינו של עורך דין הנאשם בפלילים. עמד על כך הנשיא שמגר, בציינו...:

'... היכרות, ותהא זו היכרות שבהווה, אינה הופכת את השופט לפסול. היא אינה יוצרת מראש חריצת דין אישית כה מהותית כלפי אדם עד שיהיה בכך כדי ליצור נטיית לב המשתלטת על השופט המקצועי בעזות כה רבה עד שאינו יכול להגיע להכרעה עניינית. זהו תחום מובהק אשר בו בא לידי ביטוי היישום של אמת המידה של השופט המקצועי היודע להשתחרר מהשפעתה של היכרות שיגרתית עקב כוחו והרגלו של בעל משרה שיפוטית היודע להתעלות מעל השפעתה של היכרות שיגרתית'."

21. הדברים נכונים ביתר שאת בעניינה של עו"ד ד"ר פוגץ', שאינה צד ישיר בהליך הערעור עצמו, אלא נכחה בדיונים כצופה בלבד, בהיותה מייצגת את החברה נפגעת העבירות, כמפורט לעיל, מבלי שטענה דבר במהלך הדיונים לפנינו.

22. לנוכח כל האמור לעיל, וכפי שהודעתי היום, דין בקשת הפסלות להידחות.

המזכירות תמציא החלטה זו לאלתר לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ד תמוז תש"פ, 06 יולי 2020, בהעדר הצדדים.